

školní vzdělávací program

Sociální činnost od 2022 v1

RVP 75-41-M/01 Sociální činnost

Profil absolventa - Sociální činnost

**Střední odborná škola a Střední odborné učiliště řemesel, Kutná
Hora, Čáslavská 202**

Profil absolventa

1.1 Uplatnění absolventa v praxi

Absolvent studijního oboru je po úspěšném vykonání maturitní zkoušky připraven zabezpečovat samostatně nebo v týmu osobní sociální péči klientům, organizovat a zajišťovat sociální služby a sociální pomoc. V oblasti sociálně správních připravuje žáky pro činnosti v rámci působnosti příslušných sociálních odborů územních orgánů státní správy a samosprávy, eventuálně v dalších odvětvích včetně soukromého sektoru.

Absolvent se uplatní jako pracovník sociálních služeb v různých ambulancích nebo pobytových zařízeních a v terénních službách, při poskytování sociální pomoci dětem i dospělým. Má vědomosti a dovednosti potřebné pro zajišťování přímé péče a osobní asistence klientům, pro podporu jejich soběstačnosti a sociální aktivizaci. Má také vědomosti a dovednosti uplatnitelné v managementu sociálních služeb. Získá odbornou způsobilost pro vázanou živnost Péče o dítě do tří let věku v denním režimu, dle přílohy č. 2 Zákona č. 455/1991 Sb. , o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.

Absolvent může dále studovat na vyšších odborných a vysokých školách, zejména v oborech sociální práce a sociální pedagogika a v oborech sociálně zdravotních.

Výsledky vzdělávání

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové a odborné kompetence. Jednotlivé kompetence se vzájemně prolínají a doplňují. Proto by v ŠVP neměly být oddělovány, ale rozvíjeny komplexně.

Vzdělávací obsah tvoří dvě základní složky: Všeobecně vzdělávací a odborná. Prostřednictvím všeobecně vzdělávací složky se rozšiřuje obecná vzdělanostní a osobnostní úroveň žáků a realizuje jejich středoškolské vzdělání. Tvoří ho vzdělání jazykové, společenskovední, matematicko-přírodovědné, estetické a tělesná výchova. Prostřednictvím odborné složky získávají žáci potřebné profesní znalosti a kompetence. Důraz se přitom klade na rozvoj jejich profesních osobnostních kvalit, zejména na bezpředsudkový přístup ke klientům, přiměřenou empatii, komunikativní dovednosti a profesní etiku.

Absolvent tohoto studijního oboru disponuje kompetencemi pro činnosti:

- zabezpečování nezbytné péče o klienty s cílem zachovat a podpořit co nejdéle jejich soběstačnost a sebeúctu (udržování životosprávy, osobní hygieny, fyzických, psychických aj. schopností a potřeb),
- zabezpečování styku klientů s institucemi a úřady,
- vyřizování nezbytné administrativní agendy s klienty,
- udržování duševní svěžesti klienta s využitím principů duševní hygieny,
- podpora klientů v jejich osobních zájmech a koníčcích,
- podpora klientů v udržení a obnovení kontaktu se sociálním prostředím (telefonování, dopisování, návštěvy apod.) a zapojování jejich rodinných příslušníků,
- provádění, pod vedením odborníka, jednoduchých rehabilitačních úkonů (polohování, dechová cvičení, zacvičování ap. a pracovní terapie),
- podpora realizace potřeb postižených dětí a jejich rodin a usnadnění jejich autonomie,
- příprava a provádění denního programu s klienty (postiženými, starými a nemocnými),
- spolupráce s odborníky různých profesí (soc. pracovníky, lékaři, zdravotní sestrou, speciálními pedagogy atp.), pracovníky sociálního zařízení, orgány péče o děti, příp. o staré občany, organizacemi pro postižené, svépomocnými organizacemi.

1.2 Vazba kurikula odborného vzdělávání na NSK

Požadavky trhu práce regionu vycházející z Národní soustavy kvalifikací, ŠVP oboru vzdělávání zohledňuje tyto požadavky v odborných kompetencích absolventa. Vychází ze standardů úplné profesní kvalifikace, nebo profesní kvalifikace a charakterizují kompetence absolventa, které jsou požadované při jeho výstupu. Jejich dosahování je plánováno průběžně postupným zvyšováním znalostí a dovedností v průběhu vzdělávacího procesu. Důraz je kladen zejména na praktickou přípravu.

Učební osnovy odborného vzdělávání daného oboru vzdělávání jsou obsahově zaměřeny k profesní kvalifikaci

Název PK Vedoucí volnočasových aktivit dětí a mládeže

Kód PK 75-007-M

EQF 4

Kompetence absolventa

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
  - sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
  - využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
  - s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
  - uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
  - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
  - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- Kompetence k řešení problémů
  - spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
  - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
  - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
  - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- Komunikativní kompetence
  - zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
  - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
  - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
  - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
  - chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení
  - dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)

- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- **Personální a sociální kompetence**
  - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
  - podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
  - přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
  - pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
  - adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
  - mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti
  - ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
  - reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
  - stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
  - posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**
  - podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah
  - uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
  - uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
  - chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
  - zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
  - uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
  - jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
  - dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
  - jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**
  - rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi
  - znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
  - vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle

- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- **Matematické kompetence**
  - efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích
  - aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
  - číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
  - nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
  - provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
  - používat pojmy kvantifikujícího charakteru
  - správně používat a převádět běžné jednotky
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi**
  - uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní
  - pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
  - získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
  - komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a off-line komunikace
  - učit se používat nové aplikace
  - pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
  - pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií

Odborné kompetence

- **Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci**
  - znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevence a krizového řízení na pracovišti
  - chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, spolupracovníků a klientů (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. návštěvníků) i jako součást řízení kvality a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu kvality podle příslušných norem
  - byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout
  - znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)
  - osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik

- Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a sociálních služeb
  - dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb, zohledňovali požadavky a potřeby klienta
  - chápali kvalitu poskytovaných služeb jako kvalitu života klientů a jako významný nástroj dobrého jména pracoviště a organizace (sociálního zařízení)
- Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
  - nakládali s pracovními prostředky a pomůckami, potravinami, energiemi, odpady, vodou a jinými materiály nebo látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí
  - efektivně hospodařili s finančními prostředky
  - zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
  - znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- Podílet se na zajišťování sociálních služeb
  - znali požadavky na pracovníky v sociálních službách, jejich práva a povinnosti, možnosti kariérního růstu
  - měli vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a stresem
  - byli připraveni pracovat samostatně i v týmu, komunikovat s nadřízenými a dalšími spolupracovníky
  - dodržovali při poskytování sociálních služeb příslušné předpisy, pracovní postupy a standardy dbali na dodržování práv a zájmů klientů
  - ovládali administrativní a správní postupy související s poskytováním sociálních služeb, vedli příslušnou dokumentaci a uměli pracovat s právními i jinými zdroji odborných informací
  - spolupracovali při řízení rezidentských i komunitních sociálních služeb, při přípravě plánů činnosti nebo projektu, uplatňovali své ekonomické znalosti a dovednosti
  - měli přehled o systému sociálních služeb a znali podmínky jejich poskytování
  - uvědomovali si etický rozměr svého povolání a v každodenní praxi ho naplňovali
  - prakticky se orientovali v sociálně-právní ochraně dítěte a formách preventivně výchovné péče o děti
  - znali příčiny a rizikové faktory vzniku různých typů nepříznivých sociálních situací, zejména bezdomovectví, zadluženosti a sociální chudoby, nezaměstnanosti, závislosti, násilí, možnosti jejich řešení a prevence
  - prakticky se orientovali v příčinách a formách sociálního vyloučení, měli přehled o nástrojích, kterými lze tuto problematiku řešit, a o povoláních a institucích, které se na řešení podílejí nebo se mohou podílet
- Poskytovat přímou pomoc klientům sociálních služeb
  - uplatňovali zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími profesemi v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu
  - uplatňovali zásady komunikace a jednání s osobami se zdravotním postižením, včetně osob, jejichž projevy chování a způsob komunikace kladou vyšší nároky na péči
  - podíleli se na zpracování individuálních plánů, vykonávali administrativní činnosti související s poskytováním sociální péče a služeb, pracovali s informačním systémem pracoviště
  - přispívali k vytváření bezpečného a příjemného prostředí pro klienty, jednali v zájmu klienta
  - respektovali při poskytování péče osobnost klienta a jeho práva, vhodně s ním komunikovali, jednali taktně, s péčí a přiměřenou empatií
  - sledovali pravidelně změny u klienta a naplňování jeho potřeb a konzultovali je s nadřízeným nebo s dalšími odborníky v sociálních službách

- používali vhodné pomůcky, přístroje a zařízení, správně je ošetřovali
- zajišťovali samostatně péči o dítě do tří let věku v denním režimu
- pomáhali rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením
- zajišťovali nebo pomáhali klientům při zajišťování chodu domácnosti včetně nákupů a běžných služeb
- poskytovali vhodnou formu pomoci, podpory nebo dohledu mobilním i imobilním klientům v rezidentském i domácím prostředí při zajišťování základních životních potřeb a zvládnutí běžných úkonů nebo při udržování kontaktu se společenským prostředím
- Provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času
  - realizovali činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků
  - sledovali a využívali nové poznatky a přístupy v této oblasti sociální činnosti i nové trendy pedagogiky volného času a vzdělávání dospělých
  - využívali ve své práci odpovídajícím způsobem empatickou, asertivní a autentickou komunikaci a motivaci
  - uplatňovali při práci s klienty (jednotlivcem nebo skupinou, dětmi nebo dospělými) vhodné nácvikové strategie a prostředky i základní metody a techniky sociální péče
  - rozvíjeli ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy
  - zohledňovali při přípravě a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby klientů i objektivní podmínky, ve kterých bude činnost probíhat
  - připravovali samostatně i v týmu plány a projekty výchovné práce pro různé skupiny klientů nebo jednotlivé osoby zaměřené na rozvíjení osobnosti, sociální aktivizaci a vyplňování volného času a podíleli se na jejich realizaci a hodnocení